

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. X. Vtrum nova Ecclesiæ Decreta in Gallia obligent, si prius
examinata, & à Curiis sæcularibus recepta non fuerint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

88 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tur : non ita tamen ut bonum publicum negligatur , ne of-
fendatur multitudo : subditorum autem est obedire , sed eo-
rum maximè , qui , & ipsi aliis præfunt. Debent enim
obedientiam superioribus suis præstare , ut eam à suis infe-
rioribus faciliùs obtineant.

C A P U T X.

*Utrum nova Ecclesie Decreta in Gallia obligent , si prius
examinata , & à Curia secularibus recepta
non fuerint.*

1. **D**Um Conventus Bituricensis in examinandis Concilii
Basilicensis Decretis aliquid immutandum , aut tem-
perandum judicabat , non id sua posse autoritate præstare ,
sed à Concilio ipso postulari debere sentiebat , ut in Prag-
matica Sanctione frequenter notatur. Verùm libertates Eccle-
siæ tunc temporis inductæ , processu temporis eo devenerunt ,
ut non solum summorum Pontificum Constitutiones , sed
etiam Conciliorum œcumenicorum Canones , nisi circa fi-
dem , non valere dicantur , antequam à Parliamentis fuerint
discussa , & , ut illic dicitur , verificata. Id satis expressè
affirmat Carolus Fevretus lib. 1. cap. 4. num. 11. 24. 25.
Fatetur ille quidem , Galliam suis libertatibus uti cum taci-
to Romanorum Pontificum consensu , & Petrus de Mar-
ca lib. 3. cap. 6. num. 5. *cum bona summorum Pontificum venis* ,
sed ipsis etiam nonnunquam invitis Conciliorum Decreta re-
pudiantur ; quod utrum jure fiat , videndum est in hoc ca-
pite.

2. Non quærimus jam , utrum quando Rex legitima sua
jura impeti metuit , damnum præcavere possit , adhibito
Actuum , qui à Curia Romana emanant , examine , aut
à Clero , & populo suo manifestam injuriam propulsare ,
sed an in Gallia Judicum , & aliorum fidelium tuta sit con-
scientia , si Ecclesiæ universæ , aut sanctæ Sedis manda-
ta , circa res spirituales , & Ecclesiasticas non eviden-
ter injusta rejiciantur , aut non acceptentur à Senatu , à
Clero

Clero autem, vel à Populo executioni non demandentur.

3. Error esset intolerabilis, si à Senatu, aut Rege ipso summi Pontificis autoritas circa res spirituales, & Ecclesiasticas pendere crederetur. Hæresis est ista jam pridem ab Ecclesia damnata, & Scripturæ oraculis contraria. Cum enim Christus Vicarium in terris suum, ac in ejus persona legitime successuros Pontifices creavit, supremæ suæ potestatis participes fecit, eamque potestatem soli Deo subjecit. *Et tibi dabo claves Regni Cælorum; & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum, & in Cælis: Et quodcumque solveris super terram, erit solutum & in Cælis*, Matth. 16.

4. Si Christus Principibus omnibus supremis Ecclesiæ jurisdictionem submisisset, jus illud etiam Paganis, & Hæreticis, penes quos est legitimum dominium, sine dubio competeret, quod ab omni ratione, ac religionis sensu alienissimum est. Quis enim credat voluisse Deum Ecclesiæ suæ regimen infensissimis suis hostibus supponere. Ergone invalida fuissent primis sæculis, dum Imperium, & Regna penes Imperatores, & Reges infideles, aut hæreticos erant, summorum Pontificum, & Conciliorum Decreta tunc edita, utpotè à Principibus illis, & Christianæ Religionis persecutoribus non examinata, non probata, non recepta, non promulgata?

5. Sed quid juris circa hoc Principibus accessit, dum ad Christianam fidem conversi sunt, nisi quod baptismali caractere insigniti, in Ecclesiæ filiorum, ac subditorum numero conscripti fuerunt, ex quo non solum ad exequenda illius mandata, sed etiam ad procurandam, adhibitâ potestate sibi Divinitus traditâ, illorum executionem tenentur. De iis, qui foris sunt, ut loquitur D. Paulus, id est, qui extra Ecclesiam, & per baptismum in illam nondum ingressi sunt, non judicat Ecclesia. At certè quicumque se Christianos profitentur, debent Ecclesiam audire, ac ejus præceptis obtemperare. Sic habuerunt, ac professi sunt quotquot veri Christiani, ac pii Principes extiterunt, ut produnt varia Ecclesiasticæ historiæ monumenta: Id multoties declaravit Constantinus Magnus, præsertim in Rescripto ad Episcopos

pos Concilii Arelatensis primi: Meum iudicium, inquit, postulant (Donatistæ) qui ipse iudicium Christi expecto. Dico enim, ut se veritas habet. SACERDOTVM IUDICIVM ITA DEBET HABERI, AC SI IPSE DOMINVS RESIDENS IUDICET. Nihil enim licet his aliud sentire, vel aliud iudicare, nisi quod Christi magisterio sunt edocti. Quid igitur sentiant maligni homines, officia, ut verè dixi, Diabolus perquirunt seculari, relinquentes caelestia. O rabida furoris audacia! sicut in causis gentium fieri solet, appellationem interposuerunt. Equidem gentes minora interdum iudicia refugientes, ubi iustitia deprehendi (reprehendi legendum arbitror) potest magis ad maiora iudicia autoritate interposita ad appellationem se conferre sunt solite. Quid hi detractores legis, qui venientes caeleste iudicium, meum putaverunt postulandum, sic sentire de Christo salvatore ecce jam proditores, &c.

6. Theodosius Junior, & Valentinianus III. in Constitutione, quâ Decretum S. Leonis I. contra Hilarium Archiepiscopum Arelatensem executioni demandari iusserunt, expressis verbis declarant summi Pontificis sententiam sine Imperatorum intercessione vim suam obtinere: *Lata sententia, inquit, per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valitura. Quid enim tanti Pontificis auctoritati in Ecclesias non liceret. Sed nostram quoque preceptionem haec ratio provocavit, ne ulterius vel Hilaria, quem adhuc Episcopum nuncupari, sola mansueti Praefulis permittit humanitas, nec cuiquam alteri Ecclesiasticis rebus arma miscere, aut praecipis Romani Antistitis liceat obviare. ARTIBVS ENIM TALIBVS FIDES, ET REVERENTIA NOSTRI VIOLATVR IMPERII.*

7. In eo pietatis, ac iustitiæ sensu Imperatoribus inferiores non extiterunt Reges Christianissimi, quod sæpè de se ipsi testati sunt. De Carolo Magno Ivo Episcopus Carnotensis, Gfätianus, alique quamplures verba ista referunt; tam generoso, tam què Christianissimo Rege, atque Imperatore dignâ. *In memoriam Beati Petri Apostoli honoremus Romanam, & Apostolicam Sedem, ut quæ nobis sacerdotalis mater est dignitatis, ESSE DEBEAT MAGISTRA ECCLESIASTICÆ RATIONIS. Quare servanda est cum mansuetudine humilitas, vt, LICET VIX FERENDVM AB ILLA SANCTA SEDE IMPONATVR IUGVM, CONFERAMVS, ET PIA DEVOTIONE TOLEREMVS.*

8. S. Ludovicus, ut jam alibi notavimus, inter alia, quæ
Phi-

Philippo III. filio suo conscripsit, cum, ut non solum Ecclesiae Romanae, sed etiam summo Pontifici subjaceret, admonuit: Non enim piissimus ille Rex ad infringendam, & imminuendam obedientiam, ut plerique hodie faciunt, Pontificem à Sede separabat. *Sis devotus, & obediens Matri nostrae Romanae Ecclesiae, & SUMMO PONTIFICI TANQVAM PATRI SPIRITUALI.* Tantum aberat, ut Augustissimi illi Principes Ecclesiae Romanae, ac summi Pontificis, & Ecclesiae universae à Concilio œcumenico repraesentatae Decretorum Judices agerent, ut illis etiam si gravia viderentur, sese humiliter subjicerent.

9. Sed & Philippus IV. qui primus omnium cum Romano Pontifice apertius disceptavit, si sanctae Sedis Decreta à se, vel à suo Senatu non probata vim obligandi non habere sensisset, an non Bonifacii VIII. Constitutiones contempsisset? An Censuras à Benedicto XI. sublatas, deinde à Clemente V. expressius tollendas curasset?

10. Non igitur de Christianissimo Rege, aut ejus Officialibus, & Judicibus, multò minus de Clero, & plebe praesumendum est, in ea esse sententia, ut Ecclesiastica mandata vim obligandae conscientiae à Potestate aliqua saeculari mutuari arbitrentur, aut prohibente illa, exequenda non esse, si modò justa sint, qualia estimanda sunt, quoties non patet injustitia. Eò tantum spectat illorum examen, ut Regi, aut Regno non fiat injuria, aut Edicta injusta per obreptionem, aut subreptionem evidentem obtenta, effectum sortiantur. Cæterum si illa occasione Senatus sanctae Sedis Judicem se constituat; si perperam ejus mentem interpretetur; si sine justissimis causis ejus decretorum executionem impediatur, non libertates Ecclesiae Gallicanae defendit, sed Ecclesiam Romanam simul, & Gallicanam in servitutem redigit, ac se omnibus censuris contra illa sacrilegia inflictis illaqueat.

11. Quamobrem non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus vani sunt praetextus illi, quibus aliquando justissima sanctae Sedis Decreta repudiantur; scilicet quod in iis observata non fuerint formulae constitutionibus Regiis, vel Senatus consultis inductae, aut quod edita sint proprio mo-

92 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tu, vel cum consilio alicujus Congregationis, cujus autori-
tas non agnoscat in Gallia: quæ quidem excusationes si
sufficerent, cum semper earum aliqua præstò sit, tota sum-
mi Pontificis potestas corrueret, vel, quod in idem re-
cidit, à Francorum arbitrio penderet omne illius exerci-
tium.

12. Nec illa Judicium sæcularium injustitia illis prodest,
qui eo tantum prætextu debitam Ecclesiæ obedientiam de-
negant, cum certissimè sciant Fideles, non Potestatibus Lai-
cis, sed Apostolis, eorumque Successoribus dictum à Christo
Domino nostro esse. *Quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata,
& in Cælo: Et quaecumque solveritis super terram, erunt soluta & in Cælo.*
Matth. 18. Atque adeò posse quidem Senatus-consulta à pœ-
nis temporalibus, non autem à Censuris Ecclesiasticis, mul-
tò minus à Dei judicio liberare.

C A P U T X I.

*Summum Pontificem habere condendarum pro universis
Ecclesiæ partibus legum potestatem.*

1. **L**Eges justas acceptandas, & executioni demandandas,
dum ea est Superioris intentio, imò etiam si dubia es-
set illarum justitia, modò nihil continerent legi Divinæ, aut
naturali contrarium, hætenus demonstrasse mihi videor. Ita-
que id unum probandum superesset, Romanum scilicet Pon-
tificem, adversus quem vel omninò, vel præcipuè conver-
tuntur libertates Ecclesiæ Gallicanæ, condendarum pro aliis,
ultra suam specialem Provinciã, Orbis Christiani partibus
legum potestatem habere, si hæc autoritas in dubium à Gal-
lis revocaretur, quod de Christianissimo illo Regno nefas
est suspicari. Quia tamen aliquorum facta cum verbis pugna-
re videntur, dum ita leges illas habent, quasi à Superiore non
emanassent, non erit inutile, jus illud summi Pontificis mo-
nimentis antiquissimis, atque adeò in hæc materia maximi
ponderis, confirmare, ut ex Gallorum, & ex summorum
Pontificum testimoniis liqueat, summa cum veneratione jam
à pri-